

RECOMANACIONS PER ORGANITZAR
PUNTS LILA I+
A LES FESTES MAJORS

Índex

1. Presentació.....	3
2. Qüestions logístiques i de funcionament	4
3. Marc conceptual	8
4. Criteris d'intervenció	10
5. Circuit d'atenció bàsic	12
6. Annexes	14

1. PRESENTACIÓ

Què és un Punt Lila i +?

Un Punt Lila i + és un espai físic, generalment dins d'un context festiu, que té per objectiu **informar i sensibilitzar** sobre les agressions masclistes i LGTBI-fòbiques.

També, un espai on **explicar, denunciar, activar protocols o acollir davant d'una violència o d'una agressió.**

Per què organitzar un Punt Lila i+?

Les agressions masclistes i LGTBI-fòbiques tenen un caràcter sistèmic, no són fets aïllats.

Hem d'assumir que als actes que organitzem com a entitats se'n poden produir i, per tant, hem de generar mecanismes per afrontar-les.

Què tal tenir en compte per a organitzar un Punt Lila i+ en una Festa Major?

- Qüestions logístiques i de funcionament
- Marc conceptual
- Criteris d'intervenció

2. QÜESTIONS LOGÍSTIQUES I DE FUNCIONAMENT

PREVI A LA FESTA

1. Prendre la decisió a nivell associatiu essent conscients del **per què volem organitzar el Punt Lila i+**. No ha de ser “una moda”; ha de ser una decisió consensuada i treballada internament.
2. **Dedicar temps a la FORMACIÓ.** És important revisar tots els aspectes que conformen la festa amb una mirada feminista **i que el Punt Lila i+ no sigui una acció aïllada**. Això ha d’anar acompanyat d’una reflexió col·lectiva on s’analitzin les dinàmiques concretes de violències en el propi espai associatiu, ja sigui en els espais formals i informals com en l’estructura de l’entitat.
3. Elaborar un “**protocol**” i **sobretot un “circuit d’actuació”** on quedi clara la funció de cada persona.
4. **Informar de l’existència del Punt Lila i +**, la seva ubicació i el seu horari en totes les notícies i anuncis de la festa.
5. **Preparar el material**
6. **Decidir on s’ha d’ubicar el Punt Lila i+.** La ubicació del Punt Lila és important perquè ens estem posicionant simbòlicament.

El fet d’estar-hi ja dóna un missatge de la voluntat de l’organització de tenir un espai lliure de violències masclistes i LGTBI-fòbiques.

Generalment, el Punt Lila i + és **UNA CARPA**

- Ha d’estar en un lloc visible i estratègicament situat, però alhora a prop d’algun lloc discret i reservat per si s’ha de fer alguna intervenció.
- Ha de ser un lloc accessible i ben il·luminat.
- Ha d’estar suficientment allunyat dels altaveus, que impedirien una conversa, i dels lavabos, atès que s’hi poden generar situacions incòmodes.
- Ha de poder comptar amb un espai d’evacuació discret, per si fos necessari entrar-hi algun vehicle.

Què ha de contenir LA CARPA

- Taula i cadires
- Aigua i mocadors de cara a les intervencions
- Material comunicatiu de prevenció i informació

Altres espais que poden fer funció de Punt Lila i+ o que poden complementar la carpa són **LES BARRES DE BAR.**

De vegades, si hi ha prou personal, també formen part del Punt Lila i+ les **PARELLES ITINERANTS**

BARRA

Hi ha espais de festa en els quals la mateixa barra serveix de Punt Lila i+. La gent que està atenent té formació entorn aquests temes i pot donar recursos o activar el protocol i atendre a qui hagi patit una agressió. Com a aspecte positiu, no es necessita que hi hagi persones dedicant-se específicament al Punt Lila i +.

Tanmateix, no és tan visible com la carpa, dificulta poder oferir recursos i una atenció personalitzada en qualsevol moment o recollir informació. També dificulta la intimitat de la persona que ha estat víctima d'una agressió i la seva atenció.

PARELLES ITINERANTS

En alguns casos, és una parella itinerant qui informa a la ciutadania i atén a les persones que han rebut agressions.

Una parella itinerant facilita la prevenció i detecció d'agressions i violències perquè dóna voltes per l'espai de festa i es fa visible. A la vegada, pot detectar espais foscos o conflictius més fàcilment.

Com a aspectes negatius, dificulta el fet de donar recursos o recollir informació i és més complicat trobar-les si es produeix una agressió.

Es recomana que, almenys una de les dues persones de la parella, sigui una dona.

Es recomana, també, que portin una armilla o algun element que les faci visibles.

DURANT LA FESTA

- És indispensable tenir molt clares les estratègies de sensibilització així com les pautes de detecció, d'atenció i de derivació.
- Ser curoses amb el material del Punt Lila i+ i deixar clar que no és un punt d'informació de la festa, sinó de les actuacions envers la igualtat i la lluita contra les violències masclistes i LGTBI-fòbiques.
- No oblidar que el Punt Lila i+ és un espai per a tota la ciutadania, no exclusivament per a les persones assetjades o agredides, així que és important oferir informació clara a totes les persones que s'acostin.
- Ser conscients que poden existir moments de tensió, de dolor, d'esgotament i altres moments difícils.
- Tenir cura de nosaltres, de totes les persones implicades en el Punt Lila i+, oferint espais de suport mutu .

DESPRÉS DE LA FESTA

- Abans de marxar, cal estar pendents de les persones que marxen, del seu estat de consciència, de si algú s'emporta una altra persona en contra de la seva voluntat o mitjançant coaccions, o si s'observa que algú està essent subjecte de seguiment o persecució fora de l'espai de la festa.
- Revisar els espais allunyats o menys visibles per si s'estigués produint alguna situació susceptible d'actuació.
- Oferir suport a les dones que ho requereixin o que s'hagin quedat soles, per si volguessin restar un temps més a l'espai o volguessin trucar perquè les acompanyin a casa.
- Elaborar una memòria d'actuació del Punt Lila i+ en un breu període de temps, avaluar el funcionament i replantejar tot el que calgui per millorar-lo.

QUI INFORMA I ATÉN AL PUNT LILA I+?

El més important és que comptem amb personal sensibilitzat i format en violències sexuals des de la perspectiva de gènere i en clau feminista i LGTBI+.

No oblidem, però, que és una actuació puntual i que no tindrà continuïtat en el temps.

Les funcions bàsiques de les persones responsables són:

- Informar
- Assessorar
- Fer derivació i/o acollida o acompanyament curós.

Com a mínim, haurien de ser 2 o 3 persones, i seria aconsellable que anessin identificades amb algun distintiu (armilla, samarreta...)

3. MARC CONCEPTUAL

De què parlem quan parlem de comportaments sexistes, assetjaments, agressions sexuals i LGTBI-fòbia?

Terminologia		
ASSETJAMENT SEXUAL i/o LGTBIFÒBIC	ABÚS SEXUAL	AGRESSIÓ SEXUAL
Persecució. Bromes sexistes. Actituds llepissoses. Insistència. Proposicions incòmodes i no desitjades. Insults de caràcter LGTBifòbic. Etc.	Actes que atempten contra la llibertat o la indemnitat sexual d'una persona, sense violència o intimidació i sense el consentiment d'aquesta persona. Tocaments sexuals no desitjats o no consentits. Magrejar. Arrambar-se per darrere per tocar amb els genitals. Fregaments. Etc. SENSE FORÇA I/O INTIMIDACIÓ	Actes que atempten contra la llibertat o la indemnitat sexual d'una persona, amb violència o intimidació i sense el consentiment d'aquesta persona. Tocaments sexuals no desitjats o no consentits. Magrejar. Arrambar-se per darrere per tocar amb els genitals. Fregaments. Etc. AMB FORÇA I/O INTIMIDACIÓ

Alguns exemples:

- **Exhibicionisme obscè.** Davant de persones adultes és necessari que hi hagi algun component que doti d'obscenitat a l'acte, per tal de diferenciar-lo d'actes de nudisme.
- **Masturbació en espais públics o oberts al públic.**
- **Injúria sexual.** Manifestacions verbals que ofenen la dignitat de les dones i que siguin degradants o humiliants o creïn una situació intimidatòria, hostile o ofensiva.
- **Seguiment obscè.** Consisteix a seguir una persona o un grup de persones, de forma puntual, realitzant conductes de caire sexual i obscenes.
- **Fer fotos de parts íntimes** com per exemple, fer fotos sota les faldilles de les dones, també anomenat upskirting, com a infracció penal.

- **Acorralament amb finalitat sexual.** Quan una persona o un grup de persones bloquegen o intenten limitar el moviment d'una altra amb finalitat sexual.
- **Altres conductes que impliquin vexació sexual.** Implicaria fer passar una persona per una situació humiliant o vergonyosa com a conseqüència d'una conducta de tipus sexual.
- **Abús sexual:** atemptat contra la llibertat sexual d'una persona sense l'existència de violència física o intimidació i sense el consentiment d'aquesta persona .
- **Agressió sexual:** atemptat contra la llibertat sexual d'una persona amb l'existència de violència física o intimidació psíquica que es dirigeix a aconseguir un contacte corporal. **Si el contacte sexual comporta accés vaginal, anal o bucal, l'agressió sexual constitueix una violació.**

S'entén que constitueixen atacs a la llibertat sexual no només els efectuats per l'agressor sobre la víctima, sinó també el fet d'obligar-la a realitzar determinades manipulacions de contingut sexual sobre ella mateixa o sobre un tercer. A més, s'inclouen aquells casos de fustigament sexual, persecucions intimidatòries per transmetre a la víctima missatges de caràcter sexual, realitzar tocaments indesitjats quan s'acorrals a la víctima o aprofitant les aglomeracions.

En relació a les **discriminacions i/o violències LGTBI- fòbiques**, cal tenir en compte que es poden emmarcar en alguns casos també dins les mateixes situacions i comportament que en les violències masclistes.

Hi ha dones trans, dones bisexuals, dones lesbianes i altres persones que s'emmarquen en la feminitat que poden rebre violència masclista, que en algunes ocasions, pot ser pel fet de ser dones però també per LGTBI-fòbia.

També es poden donar situacions on hi hagi violència LGTBI-fòbica exclusivament, és a dir, on s'agredeixi a una persona per motius de la seva diversitat sexual, afectiva, identitat i/o expressió de gènere.

4. CRITERIS D'INTERVENCIÓ

- Es poden realitzar atencions directes sempre que la persona que ha patit l'agressió sigui major d'edat.
- En cas dels i les menors d'edat, només es poden realitzar assessoraments, i en cas d'interposar denúncia, ho han de fer les/els tutors legals.

L'acollida i l'acompanyament de la persona que ha patit una agressió o assetjament sexual sempre ha d'anar lligada a certes premisses essencials per a oferir un abordatge de qualitat.

Això comporta:

- Preguntar què necessita.
- Cal preguntar a la persona com vol que la nombrem i quin pronom vol que utilitzem sense donar per suposada la seva identitat de gènere per l'expressió de gènere que observem.
- No donar per fet l'orientació sexual de cap persona, tampoc les pràctiques sexuals.
- Fer una escolta activa, sense judicis i seguint el ritme que marqui la persona atesa. És important, doncs, escoltar i no jutjar, no donar per fet o preguntar massa.
- Reconèixer en tot moment la credibilitat del seu relat. Es recomanable evitar posar nom a situacions que ens relaten. Per exemple: si una persona us relata que s'ha sentit agredida sexualment no li diem que ha estat violada o li demanem detalls.
- No deixar sola la persona assetjada/agredida i donar-li el suport emocional i físic adient, amb actitud curosa i empàtica, d'acord amb la seva realitat.
- Preguntar a la persona si hi ha alguna persona de confiança en l'espai o que pugui trucar que la pugui fer sentir més acompanyada.
- Preservar la seguretat, amb les mesures que es considerin necessàries en cadascun dels casos.
- Mantenir la calma i valorar si soc la persona adient per a fer la intervenció o em cal cercar l'ajuda d'algú. **És important reconèixer els límits de l'atenció no-professional i poder activar circuits.**
- Explicar-li que té dret a interposar una denúncia i a rebre atenció sociosanitària.

- Explicar-li breument els serveis d'atenció existents i oferir-li informació escrita.
- Recollir la màxima informació de l'agressor i els possibles testimonis.
- Cal tenir en compte que molts cops les persones no només es defineixen o són vistes en relació a la seva orientació cap al desig, identitat o expressió de gènere sinó que també estan creuades per altres eixos que cal tenir en compte (edat, racialització, migració, cultura, religió, capacitats diverses...)

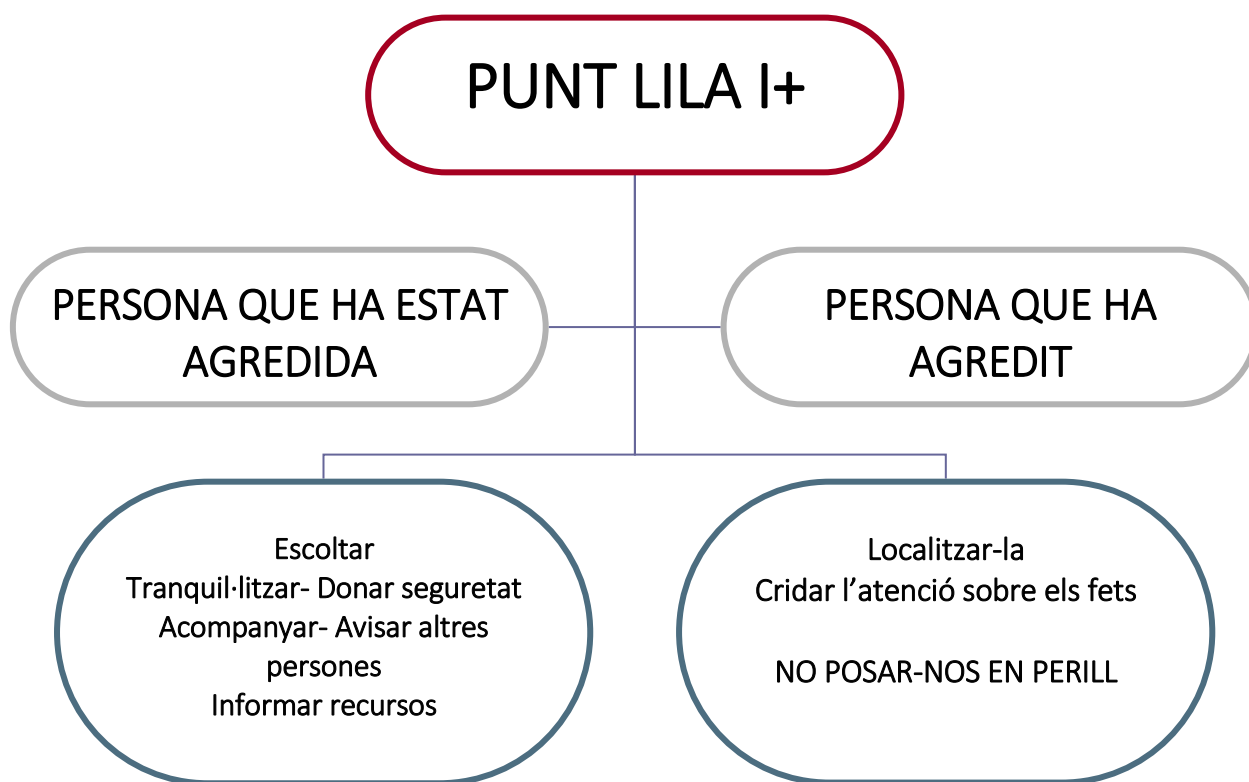
Informació que cal tenir en compte sobre la possibilitat de denúncia

- Explicar a la persona que pot ser informada sobre les denúncies a l'Oficina d'atenció a la víctima sense obligatorietat d'haver-la de posar, només per a tenir la informació.
- Informar que es té dret a decidir si vol o no interposar una denúncia. Per prendre aquesta decisió, la persona assetjada/agredida pot necessitar temps i assessorament psicosocial i legal.
- Posar la denúncia en el moment proper a l'agressió té a veure amb les proves forenses, per això cal explicar a la persona que pot denunciar en un altre moment si no vol fer-ho en el mateix moment.
- Informar que si vol posar una denúncia té dret a ser assistida per una advocada a les dependències de la Policia Municipal.
- En totes les situacions en què s'acabi avisant la Policia Municipal, seria important que es pogués donar una descripció de l'agressor i aclarir si hi ha testimonis.
- Explicar a la persona que hi ha serveis d'atenció on poden atendre-la per acompanyar-la en la situació viscuda (tant si és una dona o una persona LGTBI+).

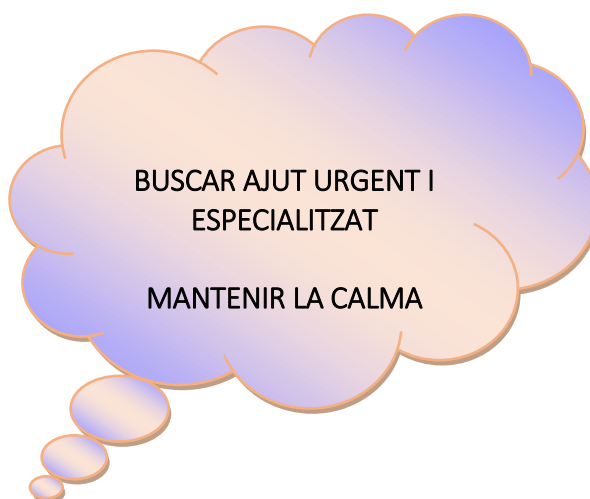
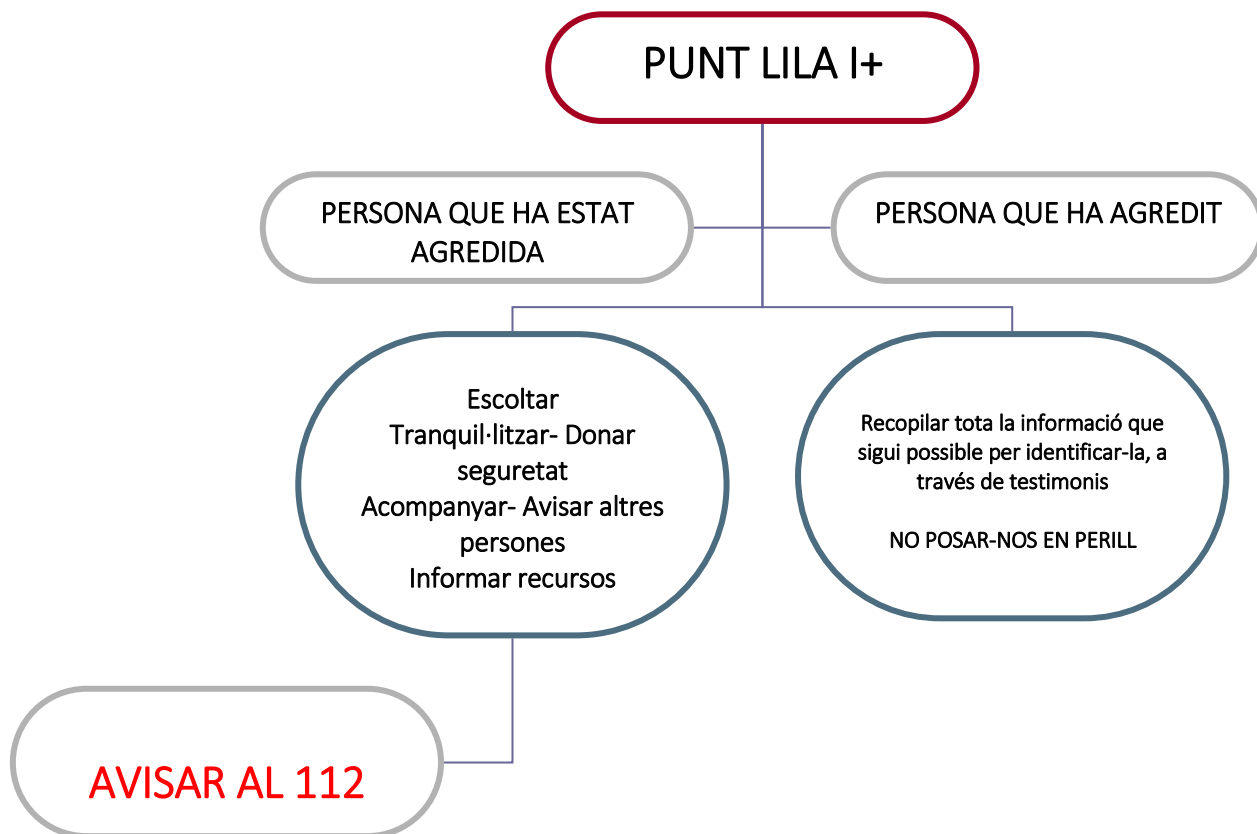
**A Terrassa, comptem amb:
SERVEI D'INFORMACIÓ I ATENCIÓ A LES DONES DE CASA GALÈRIA
SERVEI D'ATENCIÓ SAI-DASIG**

5. CIRCUIT D'ACTUACIÓ BÀSIC

5.1. NO HI HA UTILITZACIÓ DE LA FORÇA, AMENACES O COACCIONS

5.2. HI HA UTILITZACIÓ DE LA FORÇA, AMENACES O COACCIONS

6. ANNEXES

6.1. RECOLLIDA DE DADES

IDENTITAT DE GÈNERE

Dona

Home

Identitat no binària

EDAT

Menor

De 18 a 25

De 26 a 35

De 36 a 45

De 46 a 55

+ de 55

CONSULTA

AGRESSIÓ

TIPUS

PERSONA AGRESSORA

HORA

LLOC

DERIVACIÓ

NO

SÍ

SIAD
SAI-DASIG
POLICIA MUNICIPAL
SERVEIS SANITARIS
ALTRES

6.2. PER A MÉS INFORMACIÓ

- Claus per a la implementació d'un Punt Lila Municipal. Oficina de les Dones i LGTBI. Diputació de Barcelona. 2020
- Guia per a l'elaboració de protocols davant les violències sexuals en espais públics d'oci. Creación Positiva i Oficina de les Dones i LGTBI. Diputació de Barcelona 2018.
- Protocol de seguretat contra les violències sexuals en entorns d'oci. Departament d'interior. Generalitat de Catalunya 2019.
- Resignificant els punts lila. Aprenentatges i nous reptes per a contribuir a l'erradicació de les violències masclistes. Associació Drets Sexuals i Reproductius, CJAS 2018

Aquest document ha estat elaborat pel personal tècnic dels serveis municipals de l'Ajuntament de Terrassa:

SIAD- Casa Galèria (Servei de Polítiques de Gènere)

www.terrassa.cat/dona

polgenere@terrassa.cat // siad@terrassa.cat

C. Nou de Sant Pere 36- 08221 Terrassa

Tel. 937 397 408

Servei LGTBI+

www.terrassa.cat/servei-lgtbi

LGTBI@terrassa.cat

Carretera de Montcada, 596 -08223 Terrassa

Tel. 651 195 182